

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

240122
(11) (B1)

(51) Int. Cl.⁴
C 14 C 9/04

(22) Přihlášeno 30 08 84
(21) [PV 6526-84]

(40) Zveřejněno 13 06 85

(45) Vydáno 15 06 87

[75]

Autor vynálezu

PAVELKOVÁ HELENA ing., NAPAJEDLA; AMBROŽ MILOSLAV dipl. tech.,
GOTTWALDOV; HUBLAR JOSEF, OTROKOVICE

(54) Způsob neutralizace vyčíněných usní

1

2

Řešení se týká výroby usní.

Účelem řešení je zabránit při neutralizaci vyčíněných usní v technologickém úseku předúpravy tzv. „přeneutralizování“, a tím zachovat u výsledného produktu hustý líc; dalším účelem je umožnit práci za nižších teplot neutralizační lázně, a tím snížit náklady na spotřebu tepelné energie.

Uvedeného účelu se dosahuje tím, že se na usně působí 0,1 až 7,0 hmot. procenty, vztaženo na postruhovanou hmotnost usní, pyrofosforečnanu sodného, při teplotě lázně v rozmezí od 22 do 25 °C.

Vynález řeší způsob neutralizace vyčinných usní, při kterém se jako účinná látka uplatňuje v lázni roztok neutralizačního prostředku.

Neutralizace je součástí procesu předúpravy usní, a jak známo, používá se při ní celá řada neutralizačních přípravků, které se liší nejen chemickým složením, ale také účinností, tzn. schopností proneutralizovat useň v daném čase a teplotě. Běžně známými neutralizačními prostředky jsou hydrouhlíčitan sodný, mravenčan sodný i vápenatý, borax, siřičitan sodný, uhlíčitan amonný, octan sodný, uhlíčitan sodný a podobně. (N. V. Černov: „Technologie kůže“, I, SNTL Praha 1955) a dále tzv. neutralizační syntany různých obchodních značek (DE 30 05 699, alkalické soli polymerů obsahujících karboxy-skupiny; DE 31 08 428, cyklické karbonáty). Jako součást neutralizace je také známo používat polyfosforečnany pro jejich pufřující účinky.

Podle účinnosti jednotlivých typů se pro neutralizaci používá 1 až 3 % těchto produktů při teplotě 30 až 40 °C po dobu působení 30 minut až 2 hodiny. Nevýhodou mnoha uvedených přípravků je, že působí jen v povrchových vrstvách usně, tzn. že neutralizace usně nevedou dostatečně do hloubky, takže ve středu usně zůstává kyselá vrstva, působící nepříznivě na vlastnosti usně. Jiné přípravky useň přeneutralizují, takže je obtížné určovat dobu neutralizace. Nežádoucím důsledkem je v mnohých případech uvolnění líce, nerovnoměrné rozložení přečiňujících a mazacích látek a následné neegální vybarvení, což se nepříznivě projevuje ve snížené jakosti finálního výrobku.

Vyjmenovaným nevýhodám čelí způsob neutralizace vyčinných usní, při kterém se jako účinná látka uplatňuje v lázni roztok neutralizačního prostředku a jehož podstata podle vynálezu spočívá v tom, že se na usně působí 0,1 až 7,0 hmot. procenty, vztaženo na postruhovanou hmotnost usní, pyrofosforečnanu sodného, při teplotě lázně v rozmezí od 22 do 25 °C.

Technický účinek způsobu podle vynálezu je v podstatě dvojího druhu. Z technického hlediska nedochází v důsledku používání pyrofosforečnanu sodného k tak zvanému „přeneutralizování“ usně, takže se zachovává u ní hustý líc a zlepšuje se jeho elasticita; navíc má způsob podle vynálezu příznivé účinky při následujícím barvení, protože pyrofosforečnan sodný působí egalizačně na barvivo, a tak se dosahuje lepšího probarvení usně. Kromě toho potom je výhodou způsobu podle vynálezu také skutečnost, že se pracuje za teplot řádově o 12

až 15 °C nižších, než je obvyklé rozmezí 35 až 40 °C, takže dochází k úspoře tepelné energie.

Způsob podle vynálezu se uplatňuje na všech typech usní a je ho možno provádět v libovolném z obvyklých zařízení. Charakteristickým pro způsob podle vynálezu je působení pyrofosforečnanem sodným na vyčinnou useň, a to množství 0,1 až 7 hmot. procent, vztaženo na hmotnost postruhovaných usní. Neutralizační lázně se na usně působí v teplotním rozmezí od 22 do 25 °C. Lázně s vyšším obsahem pyrofosforečnanu sodného se na usně působí zejména v těch případech, kdy má následovat jejich barvení, protože, jak již bylo řečeno, je probarvení usní dokonalejší v důsledku egalizačního působení pyrofosforečnanu sodného na barvivo.

Závěrem je nutné konstatovat, že neutralizace způsobem podle vynálezu za použití pyrofosforečnanu sodného zajišťuje také dobrý průběh následujícího mazání a plnění usní v celé jejich tloušťce a dosažení požadované měkkosti a elasticity.

Způsob podle vynálezu blíže ozřejmí následující příklady provedení.

Příklad 1

Vyčinné a opostruhované hovězí tlušťce 1,6 až 1,8 mm byly nahozeny do sudu, v kterém potom následovalo praní tekoucí vodou 30 °C po dobu 10 minut.

Neutralizace:	
voda 22 °C	150 %
pyrofosforečnan sodný	0,5 %
dobu pobytu	40 minut.

Dále potom bylo pokračováno v předúpravě běžným provozním způsobem.

Příklad 2

Vyčinné koziny byly opostruhovány na tloušťku 0,6 až 0,8 mm a potom nahozeny do sudu, kde následovalo jejich praní tekoucí vodou 25 °C po dobu 10 minut.

Neutralizace:	
voda 25 °C	150 %
pyrofosforečnan sodný	0,2 %
dobu pobytu	30 minut.

Následoval obvyklý provozní způsob předúpravy usní.

Třebaže je pro způsob podle vynálezu charakteristickým působení lázně o teplotě od 22 do 25 °C, nevylučuje se ani působení lázně o teplotě 35 až 40 °C.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Způsob neutralizace vyčíněných usní, při kterém se jako účinná látka uplatňuje v lázni roztok neutralizačního prostředku, vyznačující se tím, že se na usně působí 0,1 až

7,0 hmot. procenty, vztaženo na postruhovanou hmotnost usní, pyrofosforečnanu sodného, při teplotě lázni v rozmezí od 22 do 25 °Celsia.